

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

เปิดไข่ : ศึกษาวิธีการปัญหา และแนวทางการแก้ปัญหาจากการเลี้ยงเปิดไข่เป็นอาชีพหลัก
กรณีศึกษาเกษตรกรผู้เลี้ยงเปิดไข่ ตำบลกำแพงเขา อำเภอมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช

DUCK EGG: THE SOLUTION TO THE PROBLEM OF RAISING DUCK EGGS IS THE
MAIN OCCUPATION. CASE STUDY OF EGG DUCKFARMER, TAMBON KAMPHAENG
SAO, MUEANG DISTRICT, NAKHON SI THAMMARAT PROVINC

สุกัญญา บำรัส¹, จิตติมา ดำรงวัฒนะ² อุดมศักดิ์ เดโชชัย³ และเดโช แชน้ำแก้ว⁴
Sukanya Bamrus¹, Jittima Dumrongwattana², Udomsak Dechochai³
and Daecho Kaenhamkaew⁴

บทคัดย่อ

งานวิจัยฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิธีเลี้ยงปัญหาการเลี้ยง และแนวทางการแก้ปัญหาการเลี้ยงเปิดไข่
เป็นอาชีพหลัก กรณีศึกษาเกษตรกรผู้เลี้ยงเปิดไข่ตำบลกำแพงเขา อำเภอมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยใช้
ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ผลการศึกษาพบว่า 1. วิธีการเลี้ยงเปิดไข่เป็นอาชีพหลัก มีขั้นตอนสำคัญดังนี้
1) สร้างโรงเรือนห่างจากที่อยู่อาศัย และชุมชน 2) คุณสมบัติของโรงเรือนควรมีการฆ่าเชื้อด้วยปูนขาว โดยแบ่งพื้นที่
อากาศปลอดโปร่งสำหรับเปิดเล่นน้ำ และพักผ่อน และมีห้องมืดชิดสำหรับออกไข่ 3) การเตรียมสายพันธุ์เปิดไข่มัก
มีการกำหนดมาตรฐานจากบริษัท 4) การให้อาหารที่เหมาะสมขึ้นอยู่กับช่วงอายุของเปิด 2. ปัญหาการเลี้ยงเปิดไข่
เป็นอาชีพหลัก พบว่า ส่วนใหญ่มีปัญหาหลายประการด้วยกันคือ 1) ปัญหาโรคซึ่ขาว ซึ่เขียว 2) ปัญหาเปิดไข่ไม่ตรง
ตามฤดูกาล 3) เป็ดติดเชื้อโรคมามาก่อน 3. แนวทางการแก้ไขปัญหามาจากการเลี้ยงเปิดไข่เป็นอาชีพ พบว่า
1) การตรวจสอบสภาพโรงเรือน และพันธุ์เปิดอย่างมีคุณภาพ สภาพโรงเรือนต้องมีอากาศถ่ายเทได้สะดวก โรงเรือน
ปลอดโปร่ง ห่างไกลจากที่พักอาศัย และชุมชน มีพื้นที่บริเวณกว้าง 2) การใช้สมุนไพรบำรุงเปิดไข่ตามฤดูกาลจะมี
การให้พวกหญ้า ผักตบชวา สาหร่ายหางเสือ ใบเขลียง จอก แหน หยวกกล้วย หรือวัตถุดิบที่มีไนโตรเจนให้เปิดกิน
สัปดาห์ละ 2 - 3 ครั้ง 3) การใช้ภูมิปัญญาชาวบ้านในการฆ่าเชื้อโรคระบาดจะใช้ปูนขาวในการฆ่าเชื้อโรคทั้งก่อนลง
เปิดและช่วงที่เลี้ยง 4) วัสดุท้องถิ่นจัดการรองรับไข่เปิดโดยใช้ ยางรถยนต์เก่าใส่ฟางแห้งมาทำเป็นรังไข่เปิด หรือใช้
อิฐบล็อกก่อเป็นช่องแล้วใช้ฟางรองและโดยผงด่าน ซึ่งเป็นองค์ความรู้แบบชาวบ้านที่ถ่ายทอดสืบสานจากรุ่นสู่รุ่น

คำสำคัญ : เปิดไข่, อาชีพหลัก, ผู้เลี้ยงเปิดไข่

Abstract

This research the objective is to study how to raise egg ducks as the main occupation
study of the problem of raising duck eggs as the main occupation and study the ways to solve the
problem of raising duck eggs as the main profession A case study of egg duck farmers in Kamphaeng

¹ นักศึกษาด้านวิชาการพัฒนาชุมชน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

^{2,3,4} อาจารย์สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

Sao Subdistrict, Mueang District, Nakhon Si Thammarat Province Thailand by using qualitative research methodology.

The research result:

1. How to raise duck eggs is the main occupation A Case study of Egg duck farmer, Kamphaeng Sao Sub-district, Mueang District, Nakhon Si Thammarat Provinc, Thailand: 1) Build houses away from homes and communities 2) Properties of the house should be sterilized with lime. By dividing the airy area for ducks, swimming and resting with a room for eggs 3) Preparation of duck egg species is usually standardized by the company. 4) Proper feeding depends on the age of the duck.

2. Problem of raising duck eggs is the main occupation. A Case study of Egg duck farmer, Kamphaeng Sao Sub-district, Mueang District, Nakhon Si Thammarat Provinc, Thailand: Most of the problems are as follows: 1) The disease of white matter, green, 2) The problem of the duck egg is not in season 3) the duck is infected first.

3. Guidelines for solving problems from raising duck eggs is the main occupation A Case study of Egg duck farmer, Kamphaeng Sao Sub-district, Mueang District, Nakhon Si Thammarat Provinc, Thailand: 1) Guidelines for checking the house condition And quality ducklings The condition of the house must be well ventilated. Clear house Far from homes and communities, there is a wide area 2) Guidelines for using herbs to nourish duck eggs according to the season, There are grass, water hyacinth, seaweed, helm, Lyons, Chok, duckweed, banana, or local raw materials. Ducks eat 2-3 times a week. 3) Guidelines for using folk wisdom to kill germs will use lime to kill germs both before ducks and during the raising period. 4) Local materials management guidelines to support duck eggs using Old tires put dry straw into a duck egg. Or use brick blocks to form a box and then use a secondary straw

Keyword: Duck Egg, The Main Occupation, Duck farmers

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

1. บทนำ

ในอดีตการเลี้ยงเป็ดไข่จะเป็นรูปแบบการเลี้ยงเป็ดไล่ทุ่งซึ่งเป็นภูมิปัญญาของชาวบ้าน แต่เนื่องจากการแพร่ระบาดของไข้หวัดนกได้ส่งผลให้เกษตรกรผู้เลี้ยงเป็ดไล่ทุ่งบางส่วนเลิกการเลี้ยงเป็ด ซึ่งส่งผลให้ผลผลิตเป็ดไข่ลดลงในช่วงนั้น การเลี้ยงเป็ดไล่ทุ่งถูกมองว่าเป็นจุดด้อยเนื่องจากการระบาดของไข้หวัดนกทำให้เกิดทัศนคติเชิงลบจากประชาชนทั่วไปต่อการเลี้ยงเป็ดไล่ทุ่ง (กรมปศุสัตว์, 2555) ประกอบกับนโยบายของราชการ แผนยุทธศาสตร์ในการแก้ไขปัญหาโรคไข้หวัดนกของคณะกรรมการพิจารณาแก้ไขสถานการณ์ไข้หวัดนกในช่วงปี พ.ศ. 2548 - 2550 มีนโยบายที่ส่งเสริมให้ปรับการเลี้ยงเป็ดเข้าสู่ระบบฟาร์มปิดเพื่อการควบคุมไข้หวัดนกที่มีประสิทธิภาพ จึงทำให้การเลี้ยงเป็ดไข่เพื่ออาชีพได้รับความนิยมน้อยลงเรื่อยๆ เนื่องจากมีสายพันธุ์ที่ให้ผลผลิตต่อเนื่อง และยังสามารถควบคุมโรคและวิธีการเลี้ยงได้ง่าย

นักวิจัยจึงมีความสนใจศึกษาเรื่อง เป็ดไข่ : แนวทางการแก้ปัญหาปัญหาจากการเลี้ยงเป็ดไข่เป็นอาชีพหลัก กรณีศึกษาเกษตรกรผู้เลี้ยงเป็ดไข่ตำบลกำแพงเขา อำเภอมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งเป็นการศึกษาเพื่อให้เข้าใจถึงวิธีการเลี้ยง เพื่อทราบถึงปัญหาการเลี้ยงเป็ดไข่ และแนวทางการส่งเสริมการเลี้ยงเป็ดไข่เพื่ออาชีพเพื่อที่จะได้นำมาประยุกต์ และปรับใช้ ในการวิจัย และการเรียนรู้เพื่อที่จะได้นำมาพัฒนาความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงเป็ดไข่

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 2.1 เพื่อศึกษาวิธีเลี้ยงเป็ดไข่เป็นอาชีพหลัก กรณีศึกษา เกษตรกรผู้เลี้ยงเป็ดไข่ตำบลกำแพงเขา อำเภอมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช
- 2.2 เพื่อศึกษาปัญหาการเลี้ยงเป็ดไข่เป็นอาชีพหลัก กรณีศึกษา เกษตรกรผู้เลี้ยงเป็ดไข่ตำบลกำแพงเขา อำเภอมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช
- 2.3 เพื่อศึกษาแนวทางการแก้ปัญหาการเลี้ยงเป็ดไข่เป็นอาชีพหลัก กรณีศึกษา เกษตรกร ผู้เลี้ยงเป็ดไข่ตำบลกำแพงเขา อำเภอมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช

3. แนวคิด ทฤษฎี กรอบแนวคิด

3.1 แนวคิดเกี่ยวกับวิธีการ และปัญหาการเลี้ยงเป็ดไข่

การเลี้ยงเป็ดไข่ในประเทศไทย การเลี้ยงเป็ดนั้นเป็นอาชีพที่เหมาะสมกับเกษตรกรไทย เพราะตามชนบททั่วไป มีห้วยหนองคลอง บึง เหมาะแก่การเลี้ยงเป็ด อาหารเป็ดจะมีอยู่ทั่วไป การเลี้ยงเป็ดก็ง่าย แม้จะไม่มีน้ำ และใช้เวลาสั้น โดยทั่วไปเกษตรกรมักจะเริ่มเลี้ยงเป็ดก่อนหน้าฤดูเก็บเกี่ยวข้าว 1 เดือน เพราะหลังจากเก็บเกี่ยวข้าวแล้ว สามารถตอนเป็ดเลี้ยงตามทุ่งนาหากินข้าวตอกได้ (กองส่งเสริมการปศุสัตว์ กรมปศุสัตว์, ม.ป.ป.: 35)

วิธีการเลี้ยงเป็ด

- 1) การเตรียมโรงเรือน สิ่งสำคัญในการปลูกสร้างโรงเรือน ก็คือ 1) จะต้องเป็นที่บังแดดฝนได้ดี 2) มีระบบการถ่ายเทอากาศที่ดี 3) ต้องเข้าทำความสะอาด และรักษาให้สะอาดได้เสมอ 4) จะต้องกว้างพอกับจำนวนเป็ดที่เลี้ยง และแบ่งออกตามขนาดของเป็ดที่จะเลี้ยง และเพื่อความสะดวกแก่ผู้เลี้ยง การปลูกโรงเรือน ควรแบ่งเป็น 3 ชนิดด้วยกันคือ 1) โรงเรือนลูกเป็ด ใช้เลี้ยงลูกเป็ดระยะ 1 เดือนแรก มีฝาปิดมิดชิด ควรแบ่งเป็นคอก ๆ หนึ่ง ไม่ควรเกิน 100 ตัว 2) โรงเรือนเป็ดรุ่น ใช้เลี้ยงเป็ดหลังอายุ 1 เดือนแล้ว นิยมปลูกเป็นโรง

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

ใหญ่ แล้วก็แบ่งเป็นคอก ควรมีลานให้เปิดเดินเล่น 3) โรงเรือนเปิดไข่ ให้มีพื้นที่ประมาณ 3.5 ตารางฟุตต่อตัวจัดที่สำหรับเปิดไข่ เช่น ปูฟางพื้นโรงเรือนเกี่ยวกับพื้นที่ในการเลี้ยงเปิดนั้น

2) การเตรียมพันธุ์ พันธุ์เปิดไข่ที่นิยมเลี้ยงมี เปิดพันธุ์กากี้แคมเบลล์ เปิดพันธุ์อินเดีย รันเนอร์ เปิดพันธุ์พื้นเมือง และเปิดพันธุ์ลูกผสม กากี้แคมเบลล์กับพื้นเมือง นอกจากนี้ยังมีบริษัทได้มีการผสมสายพันธุ์ที่สามารถให้ไข่ดก ไข่มีขนาดใหญ่ และมีความทนทานต่อโรคมมากขึ้น

3) การให้อาหาร ปฐม เลหะเกษตร (2529 : 30 - 40) กล่าวว่า การให้อาหารเปิดไข่มีหลายวิธี คือ 1) การให้อาหารแบบปล่อยหุง โดยปล่อยให้เปิดหาอาหารพวก หอย ปู กุ้ง ปลาตามธรรมชาติ และให้เก็บข้าวที่ตกหล่นหลังเก็บเกี่ยว เมื่อตกเย็นก็จะต้อนเข้าโรงเรือนให้อาหารเสริม เช่น ข้าวเปลือก รำ ปลายข้าว และพวกปลิวชีวะนบ่าง เป็นต้น การเลี้ยงเปิดวิธีนี้จะไม่อยู่ประจำที่ เปิดจะถูกต้อนไปเรื่อย ๆ 2) การให้อาหารผสมเป็นการให้อาหารสำหรับเปิดที่เลี้ยงแบบกักขัง โดยตั้งอาหารและน้ำให้กินตลอดเวลา ควรให้อาหารในรูปเปียกหมาด ๆ เพื่อสะดวกต่อการกลืนอาหารของเปิดและลดการสูญเสียของอาหาร แต่ต้องกะให้เปิดกินหมดภายใน 15-20 นาทีอย่าให้อาหารเหลือวางอาจเป็นพิษต่อเปิดได้ 3) การให้อาหารเม็ด จะช่วยให้เปิดไข่ได้ดีกว่าให้อาหารผงร้อยละ 1,2 ประหยัดอาหารได้ร้อยละ 15-20 ลดการเปื่อยขึ้นของอาหาร ทำให้อาหารสะอาดแต่ราคาแพง อนึ่ง ผู้บริโภคไข่ส่วนใหญ่ต้องการไข่แดงที่มีสีเข้ม อาหารผสมสำหรับเปิดไข่จึงใส่สารผสมใบกระถิน หญ้าสด ข้าวโพดเหลือง เพื่อช่วยให้ไข่แดงสีเข้ม

4) วิธีการจัดการไข่เปิด

วิธีการจัดการรังไข่เปิดเน้นการนำวัสดุที่มีในท้องถิ่น หาง่าย นำมาดัดแปลงใช้เป็นรังไข่เปิด และใช้ฟาง แกลบ หรือหญ้าแห้งรองให้เปิดไข่ ในตอนกลางคืนเปิดไฟในคอกเพื่อให้เปิดได้ไข่เป็นเวลา

ปัญหาการเลี้ยงเปิดไข่

1) ปัญหาสุขภาพเปิด

ปัญหาสุขภาพเปิดนั้นก่อนที่จะมีการลงเลี้ยงเปิดจะต้องมีการทำวัคซีน การชั่งน้ำหนัก ควบคุมน้ำหนักตัว มีการวางโปรแกรมยา วัคซีน เมื่อเปิดมีปัญหาด้านสุขภาพรีบแจ้งสัตวแพทย์หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และให้ทำลายซากเปิดด้วยการฝัง หรือเผา เพื่อป้องกันการระบาดของโรค

2) ปัญหาเปิดไม่ไข่

สมศักดิ์ เทียบพร้อม (2531) ยังได้สรุปสาเหตุที่เปิดไม่ออกไข่ว่า 1) เปิดเคยเลี้ยงแบบอาหารมาก่อนไม่ต้องเอามาเลี้ยงเพราะมันจะไม่ไข่ 2) เปิดที่จะนำมาเลี้ยงต้องเป็นเปิดน้อย ๆ หรือฟักเองจะดีเพราะเราสอนมันได้ 3) ตอนเลี้ยงเปิดไม่ควรมีเปิดน้อยผสมด้วย เพราะมันจะนึกว่าเป็นลูกมันแล้วมันจะไม่ยอมไข่ 4) ห้ามเปลี่ยนสูตรอาหารบ่อยเพราะมันจะเครียดไม่คุ้นกับอาหาร และจะไม่ไข่ 5) อากาศเปลี่ยนก็ไม่ไข่ ถ้าเข้าหน้าหนาวเพิ่มแสงสว่างโดยใช้หลอดไฟช่วย

3) ปัญหาโรคระบาด

โรคระบาดของเปิดที่สำคัญได้แก่ โรคตับอักเสบติดต่อของลูกเปิด โรคคักเพ็ก สาเหตุเกิดจากเชื้อไวรัส โรคอหิวาห์เป็ด สาเหตุเกิดจากเชื้อแบคทีเรีย โรคบิด สาเหตุเกิดจากเชื้อโปรโตซัว แนวทางการป้องกันโดยการฉีดวัคซีนตามตารางโปรแกรม และมีการจัดการสุขาภิบาลในคอกเปิดอย่างดี

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

4) ไช้สกปรก

เมื่อเปิดไช้ช่วงแรกจะมีสารเหนียว ๆ ทำให้ไช้สกปรกได้ง่าย แนวทางแก้ไขทำโดยพยายามให้รังไช้เปิดแห้งและมีวัสดุรองรับเพื่อป้องกันเศษฝุ่นดิน ข้อเสียของไช้สกปรกคือ ทำให้เก็บได้ไม่นาน เสียง่าย ราคาไม่ดี

3.2 แนวคิดเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมอาชีพการเลี้ยงเปิดไช้

ความหมายพัฒนาการทางอาชีพ การพัฒนาทางอาชีพเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องมีขั้นตอน และระเบียบแบบแผน ซึ่งพัฒนามาจากความเจริญเติบโตทางด้านร่างกาย และจิตใจของบุคคล ประกอบกับประสบการณ์ที่บุคคลได้รับจากครอบครัว และจากการศึกษาจากนั้สภาพแวดล้อมของสังคม และสภาวะเศรษฐกิจของประเทศยังเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลกระทบต่อพัฒนาการทางอาชีพอีกประการหนึ่งด้วย

ประเภท และลักษณะอาชีพ ญัฐอริยา สุขสุวรรณพร (2553) ได้กล่าวว่า อาชีพ หมายถึงการทำกิจกรรมการทำงานการประกอบกรทำที่ไม่เป็นโทษแก่สังคม และรายได้ตอบแทน โดยอาศัยแรงงานความรู้ ทักษะอุปกรณ์เครื่องมือ วิชาการแตกต่างกัน การแบ่งรูปประเภทของอาชีพ

การตัดสินใจเลือกอาชีพ คือ การนำข้อมูลหลาย ๆ ด้าน ที่เกี่ยวกับอาชีพ ที่เกี่ยวกับอาชีพที่จะเลือกมาพิจารณาอย่างละเอียดถี่ถ้วนรอบคอบ เพื่อประกอบการตัดสินใจ เลือกประกอบการให้เหมาะสมกับสภาพขีดความสามารถของตนเองให้มากที่สุดมีปัญหอุปสรรคน้อยที่สุด

3.3 บริบทตำบลกำแพงเขา

ประวัติ และความเป็นมาของตำบลกำแพงเขา

เมื่อประมาณหนึ่งพันปีกว่ามาแล้ว สุดเขตรอยต่อระหว่างอำเภอเมืองนครศรีธรรมราชกับอำเภอลานสกา ได้ถูกกำหนดให้เป็นจุดป้องกันข้าศึก โดยการสร้างเป็นกำแพงทำด้วยไม้ไผ่แน่นหนา สำหรับเป็นที่ชุมนุมข้าศึก เพื่อไม่ให้ข้าศึกกล้าเข้าประตุมืองได้ ต่อมาเมื่อเหตุการณ์สงบ กำแพงดังกล่าวยังคงอยู่แต่ไม่ได้ใช้ประโยชน์จึงไม่ได้ทำการซ่อมแซม ทำให้เกิดการผุพังคงไว้แต่ซากกำแพง ชาวบ้านรุ่นต่อมาจึงเรียกว่า “กำแพงเขา” ซึ่งคำว่า “เขา” หมายถึง เก่า จึง หมายถึง กำแพงเขา ในปัจจุบัน

ที่ตั้งของชุมชน กำแพงเขาดั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของที่ว่าการอำเภอเมืองนครศรีธรรมราช มีเนื้อที่ทั้งหมดประมาณ 38.43 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 27,959 ไร่ ห่างจากที่ว่าการอำเภอเมือง เป็นระยะทางประมาณ 24 กิโลเมตร การเดินทางโดยทางหลวงชนอ้อมค่ายชิวาธุ-ถนนกระโรม หัวอิฐ และเข้าสู่ถนนปากช่อง-วัดท้าวราษฎร์

ลักษณะพื้นฐานทั่วไป

ลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ราบลุ่ม มีคลองท่าดีไหลผ่าน ผ่านที่อุดมสมบูรณ์ เหมาะแก่การเกษตร ประชากรมีกรรมสิทธิ์ในการถือครองที่ดินโดยทั่วไป และใช้ทำประโยชน์ทางการเกษตร

มีลักษณะภูมิอากาศแบบร้อนชื้นเนื่องจากตั้งอยู่ใกล้เส้นศูนย์สูตรทำให้ได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมจากมหาสมุทรอินเดียและพายุหมุนเขตร้อนจากทะเลจีนใต้มี 2 ฤดู คือฤดูร้อนและฤดูฝน

3.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ศรัณยา เฟ่งผล (2550) ได้วิจัยเรื่อง การใช้ใบกระถินผสมในสูตรอาหารมีอัตราการไข่ในเปิดไช้ การเลี้ยงเปิดด้วยอาหารสำเร็จรูปผสมในใบกระถินปนนั้น มีผลอัตราการไข่ของเปิด แต่ควรใช้ผสมในอาหารปริมาณระดับต่ำ โดยไม่ควรใช้เกินร้อยละ 10 ซึ่งจะทำให้อัตราการไข่ของเปิดสูงถึง 70 เปอร์เซ็นต์ ดีกว่าอาหารที่ไม่ได้รับการผสมด้วยใบกระถิน อีกทั้งยังสามารถทำให้สีของไช้แดงมีคุณภาพดียิ่งขึ้น

อัครศักดิ์ พลบำรุง (2553) ได้ศึกษาเรื่อง การลงทุน และผลตอบแทนในการเลี้ยงเปิดไข่พบว่า โรงเรือนแบบชั่วคราวที่กรมปศุสัตว์ออกแบบสามารถป้องกันโรค และนกเข้าสู่ฟาร์มได้ และการเลี้ยงระบบในฟาร์ม ให้ผลตอบแทนที่คุ้มค่าในการลงทุน การเลี้ยงมีความเป็นไปได้ในการลงทุน

ศุภพาล เต็มปิยะพล และคณะ (2554) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการเลี้ยง และการผลิตเปิดไข่ในจังหวัด สุพรรณบุรี อยุธยา และนครปฐม ในช่วงเดือนมิถุนายน - สิงหาคม 2554 จากการสัมภาษณ์เกษตรกรจำนวน 226 ราย ที่เลี้ยงเปิดไข่ในรูปแบบโรงเรือนเปิด 49 ราย และแบบไล่ทุ่ง 177 ราย เกษตรกรที่เลี้ยงเปิดไข่แบบโรงเรือนส่วนใหญ่ (66.67%) ซื้อเปิดสาวอายุเริ่มไข่ได้จากการเลี้ยง แบบไล่ทุ่งมาก่อน โดยให้อาหารสำเร็จรูป (55.1%) ที่เหลือเป็นอาหารผสมเอง ขณะที่เกษตรกรที่เลี้ยงแบบไล่ทุ่งส่วนใหญ่ จะเลี้ยงลูกเปิดตั้งแต่แรกเกิดจนถึงระยะไข่ไข่ (65.03%) ที่เหลือเป็นการนำเข้าจากแหล่งอื่น ภาพรวมการผลิตของการเลี้ยงเปิดไข่แบบโรงเรือนเปิด 14 ราย และแบบไล่ทุ่ง 12 ราย พบว่าการเลี้ยงแบบโรงเรือนแม้จะให้รายได้จากการขายไข่เปิดเป็นเวลา 3 เดือน มากกว่าการเลี้ยงแบบไล่ทุ่ง ($274,770.20 \pm 243,308.90$ บาท เทียบกับ $108,680.50 \pm 142,413.60$ บาท) แต่ต้นทุนในการเลี้ยงสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) ดังนั้น เมื่อคำนวณกำไรสุทธิต่อฟอง และกำไรสุทธิต่อต้นทุน การเลี้ยงเปิดไข่แบบไล่ทุ่งจะให้ผลตอบแทนสูงกว่าการเลี้ยงแบบโรงเรือนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$)

3.5 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีการเลี้ยงเปิดไข่เป็นอาชีพหลัก
กรณีศึกษาเกษตรกรผู้เลี้ยงเปิดไข่
ตำบลกำแพงเขา อำเภอมือง
จังหวัดนครศรีธรรมราช

1. การเตรียมโรงเรือนเปิดไข่
2. การเตรียมพันธุ์เปิดไข่
3. การให้อาหารเปิดไข่
4. วิธีการจัดการไข่เปิดไข่

ปัญหาการเลี้ยงเปิดไข่เป็นอาชีพหลัก กรณีศึกษา
เกษตรกรผู้เลี้ยงเปิดไข่ตำบลกำแพงเขา อำเภอมือง
จังหวัดนครศรีธรรมราช

- 1) ปัญหาสุขภาพเปิดอ่อนแอไม่แข็งแรง
- 2) ปัญหาเปิดไม่ไข่ตามฤดูกาล
- 3) ปัญหาโรคระบาด
- 4) ปัญหาไข่สกปรกติดเชื้อโรค

แนวทางการแก้ไขปัญหามาจากการเลี้ยงเปิดไข่เป็น
อาชีพ กรณีศึกษาเกษตรกรผู้เลี้ยงเปิดตำบล
กำแพงเขา อำเภอมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช

- 1) แนวทางการตรวจสอบสภาพโรงเรือนและพันธุ์เปิดอย่างมีคุณภาพ
- 2) แนวทางการใช้สมุนไพรบำรุงเปิดไข่ ตามฤดูกาล
- 3) แนวทางการใช้ภูมิปัญญาชาวบ้าน ในการฆ่าเชื้อโรคระบาด
- 4) แนวทางวัสดุท้องถิ่นจัดการรองรับไข่เปิด

4. วิธีดำเนินการวิจัย

4.1 ประชากร

กลุ่มที่ 1 เกษตรกรผู้เลี้ยงฟาร์มเป็ดไข่ (ลงทะเบียนฟาร์มกับองค์การบริหารส่วนตำบลกำแพงเขา) ที่มีกรเลี้ยงเป็ดในเกณฑ์ของฟาร์มขนาดกลางคือจำนวน 500 - 1,000 ตัว จำนวน 4 ครอบครัว ได้แก่ (1) ครอบครัวนายสมภูมิ บำรัส (2) ครอบครัวนายสุเมธ ไชยปรปักษ์ (3) ครอบครัวนางเรณู ไชยปรปักษ์ และ (4) ครอบครัวนางอุไร แสงแพรว เป็นต้น

กลุ่มที่ 2 ผู้ที่ส่งเสริม และสนับสนุนการเลี้ยงเป็ดไข่ในตำบลกำแพงเขา จำนวน 8 ราย ได้แก่ นายธีระ ชนะสิทธิ์ (ผู้รับซื้อไข่เป็ดรายใหญ่) นางประไพ มณี (เจ้าของร้านของชำในชุมชน) นางวรรณนา จิตเพ็ง (รถจำหน่ายกับข้าวสามล้อเครื่อง (พุ่มพวง)) นางสาวชนิษฐา เศรษฐวงศ์สกุล (นักวิชาการสาธารณสุข อบต.กำแพงเขา) นางแจ้ว ยอดล้ำ (ประธานกลุ่มออมทรัพย์บ้านนาโหนด) นางกชพร ปรีชา (ประธานกองทุนหมู่บ้าน หมู่ที่ 5) นางศันทนี ทองเพ็ง (ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 8) และนางสาวไพเราะ เอียดบัว (นายกองค์การบริหารส่วนตำบลกำแพงเขา)

4.2 เครื่องมือ และการสร้างเครื่องมือ

1) การสัมภาษณ์ (Interview) ในการศึกษาครั้งนี้ใช้วิธีสัมภาษณ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีประเด็นคำถามที่กำหนด ตามขอบเขตเนื้อหาการศึกษา และการสัมภาษณ์มีลักษณะการพูดคุยแบบธรรมชาติ และเป็นกันเอง ตามเวลาความเหมาะสม และโอกาสโดยให้ผู้ตอบเล่าเรื่องต่าง ๆ ของตนเองตามประเด็นที่วางไว้อย่างยืดหยุ่น

2) การสังเกต (Observation) ได้ใช้การสังเกตแบบมีส่วนร่วมในบริบท โดยรวมของเกษตรกรผู้เลี้ยงเป็ดไข่เป็นอาชีพหลัก ตำบลกำแพงเขา อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช จะทำการสังเกตสภาพทั่วไป และเรียนรู้กระบวนการวิธีการเลี้ยงเป็ด เช่น การเตรียมโรงเรือนเป็ดไข่ การเตรียมพันธุ์เป็ดไข่ การให้อาหารเป็ดไข่ วิธีการจัดการไข่เป็ดไข่ เป็นต้น ซึ่งจะรวบรวมข้อมูลในการบันทึก ตามประเด็นที่กำหนดไว้

4.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลมีดังต่อไปนี้

4.3.1 สำรวจพื้นที่ในชุมชนและในกลุ่ม เกษตรกรผู้เลี้ยงฟาร์มเป็ดไข่ (ลงทะเบียนฟาร์มกับองค์การบริหารส่วนตำบลกำแพงเขา)

4.3.2 สร้างความสัมพันธ์ และการปรับตัวให้เข้ากับชุมชน และผู้นำกลุ่มผู้ส่งเสริม และสนับสนุนการเลี้ยงเป็ดไข่

4.3.3 การเก็บข้อมูลรายละเอียดแบบเจาะลึก ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลส่วนรายละเอียดแต่ละประเด็นโดยพบปะพูดคุยกับกลุ่มเป้าหมาย

4.3.4 การหาข้อมูลเพิ่มเติม ผู้วิจัยได้รวบรวมวิเคราะห์ และสรุปผล แล้วพบว่าขาดรายละเอียดข้อมูลบางส่วนก็ได้ไปเก็บข้อมูลเพิ่มเติมตลอดของการทำวิจัย

4.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์ผู้ให้สัมภาษณ์ข้อมูลหลัก และผู้ให้สัมภาษณ์ข้อมูลรอง เมื่อรวบรวมข้อมูล และตรวจสอบเนื้อหาอย่างถูกต้องเรียบร้อยแล้ว จึงนำข้อมูลมาวิเคราะห์ เพื่อให้ได้เนื้อหาที่ถูกต้องตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ผู้วิจัยทำการศึกษา และนำมาวิเคราะห์ในเชิงพรรณนา

5. สรุปผลการวิจัย

5.1 วิธีการเลี้ยงเป็ดไข่เป็นอาชีพหลัก เกษตรกรผู้เลี้ยงเป็ดไข่ตำบลกำแพงเขา อำเภอมือง จังหวัด นครศรีธรรมราช มีวิธีการดังต่อไปนี้

1) การเตรียมโรงเรือนเปิด เกษตรกรผู้เลี้ยงเป็ดไข่ตำบลกำแพงเขามีวิธีการเตรียมโรงเรือนสำหรับเลี้ยงเป็ดไข่ โรงเรือนต้องมีอากาศปลอดโปร่งสามารถระบายอากาศได้ดี ความสูงของโรงเรือน 4.5 เมตร มีพื้นที่สำหรับกินน้ำ เล่นน้ำ และพักผ่อน มีห้องสำหรับไว้ให้เป็ดไข่ โรงเรือนมิดชิดเพื่อป้องกันสุนัขและสัตว์เลื้อยคลานที่ทำให้เป็ดตกใจ และไม่ไข่ และภายในคอกฆ่าเชื้อโดยใช้ปูนขาว โรงเรือนต้องห่างจากที่อยู่อาศัยและไกลจากชุมชน

2) การเตรียมพันธุ์เป็ดไข่ พบว่า เกษตรกรผู้เลี้ยงเป็ดไข่ตำบลกำแพงเขามีการเตรียมพันธุ์เป็ดไข่ก่อนที่จะเลี้ยงได้สำรวจตลาดก่อนว่าตลาดต้องการไข่อย่างไร เพื่อจะได้เลือกสายพันธุ์ได้ตามความต้องการของตลาด ซึ่งมีการสั่งทั้งจากบริษัทซีพี สั่งตัวเป็ดมาจากที่จังหวัดราชบุรี หรือสั่งลูกเป็ดมาจากร้านขณะพันธุ์ตลาดหัวอิฐ โดยแต่ละสายพันธุ์ให้ไข่ได้ 90%

3) การให้อาหารเป็ดไข่ พบว่า เกษตรกรผู้เลี้ยงเป็ดไข่ตำบลกำแพงเขามีวิธีการให้อาหารเป็ดจะคำนวณการให้โดย 2,000 ตัว ให้อาหาร 10 กระสอบ หรือ 100 - 15 ตัว อาหาร 1 กระสอบ หรือ 1.5 กรัมต่อเป็ด 1 ตัว โดยให้วันละ 1 ครั้งในช่วงเช้า

4) การจัดการรังไข่เป็ด พบว่า เกษตรกรผู้เลี้ยงเป็ดไข่ตำบลกำแพงเขามีวิธีการจัดการรังไข่เป็ดโดยใช้ยางรถยนต์เก่าแล้วนำฟางแห้ง หรือกลบมาใส่ หรือเอาอิฐบล็อกมาก่อเป็นสี่เหลี่ยมหลาย ๆ ห้อง แล้วเอาฟางรอง

5.2 ปัญหาการเลี้ยงเป็ดไข่เป็นอาชีพหลัก ของเกษตรกรผู้เลี้ยงเป็ดไข่ตำบลกำแพงเขา อำเภอมือง จังหวัด นครศรีธรรมราช พบว่ามีปัญหาดังต่อไปนี้

1) ปัญหาในด้านสุขภาพของเป็ด พบว่า เกษตรกรผู้เลี้ยงเป็ดไข่บ้านกำแพงเขามีปัญหาการเลี้ยงเป็ดไข่เพื่ออาชีพคือโรคซีขาว ซีเขียว จะแก้ปัญหาโดยใช้วิธีให้เป็ดกินหญ้า กินผักคตขาว พวกหยวกกล้วย และทำความสะอาดรางอาหาร และพื้นคอกโดยโรยปูนขาวเพื่อฆ่าเชื้อ

2) ปัญหาในเรื่องเป็ดไม่ไข่ พบว่า เกษตรกรผู้เลี้ยงเป็ดไข่ตำบลกำแพงเขามีปัญหาในด้านเป็ดไม่ไข่ในช่วงเป็ดผลัดขน แก้ปัญหาโดยให้เป็ดกินให้เต็มที่และให้อาหารเสริมผักหญ้าที่มี ในพื้นที่ ปัญหาเป็ดไม่ไข่ในช่วงฤดูฝนเนื่องจากเป็ดจะออกไปเล่นน้ำแก้ปัญหาโดยต้อนเป็ดเข้าคอก ไม่ออกไปเล่นน้ำฝน ปัญหาเป็ดไม่ไข่ช่วงฤดูร้อนปัญหาโดยให้เป็ดลงเล่นน้ำ

3) ปัญหาเรื่องโรคระบาดของเป็ดไข่ พบว่า เกษตรกรผู้เลี้ยงเป็ดไข่ตำบลกำแพงเขาไม่มีปัญหาในด้านโรคระบาดของเป็ดไข่เนื่องจากเป็ดไข่ที่รับเข้ามาส่วนใหญ่จะผ่านการทำวัคซีนมาครบทุกตัวทำให้ไม่เกิดปัญหาโรคระบาด

4) ปัญหาเรื่องไข่เป็ดสกปรก พบว่า เกษตรกรผู้เลี้ยงเป็ดไข่บ้านกำแพงเขามีปัญหาในด้านไข่สกปรก เป็ดมักจะไปไข่บริเวณที่กินน้ำทำให้ไข่เปียก สกปรก หรือไปไข่บริเวณอื่นที่ไม่ใช่ห้องรังไข่เป็ด เกษตรกรผู้เลี้ยงเป็ดแก้ปัญหาโดยนำล้อยางรถยนต์เก่า หรือก่ออิฐเป็นห้องสี่เหลี่ยมแล้วนำฟางแห้งหรือกลบมาใส่รอง

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

5.3 แนวทางการแก้ปัญหาจากการเลี้ยงเป็ดไข่เป็นอาชีพหลัก ของเกษตรกร ผู้เลี้ยงเป็ดไข่ตำบลกำแพงเขา อำเภอมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่ามีการแก้ปัญหาดังต่อไปนี้

- 1) แนวทางการตรวจสอบสภาพโรงเรือน และพันธุ์เป็ดอย่างมีคุณภาพ ต้องมีอากาศถ่ายเทได้สะดวก โรงเรือนปลอดโปร่ง ห่างไกลจากที่พักอาศัย และชุมชน มีพื้นที่บริเวณกว้าง
- 2) แนวทางการใช้สมุนไพรบำรุงเป็ดไข่ตามฤดูกาล โดยมีการให้พืชมกหญ้า ผักตบชวา สำหรับยางเชื้อ ใบเขลิยง จอก แหน หยวกกล้วย หรือวัตถุดิบที่มีในท้องถิ่นให้เป็ดกินสัปดาห์ละ 2 - 3 ครั้ง
- 3) แนวทางการใช้ภูมิปัญญาชาวบ้านในการฆ่าเชื้อโรคระบาด โดยการใช้ปูนขาว ในการฆ่าเชื้อโรคทั้งก่อนลงเป็ด และช่วงที่เลี้ยงเพื่อฆ่าเชื้อ และดับกลิ่น
- 4) แนวทางวัสดุท้องถิ่นจัดการรองรับไข่ โดยใช้ยางรถยนต์เก่าใส่ฟางแห้งลงไปมา ทำเป็นรังไข่ หรือใช้อิฐบล็อกก่อเป็นช่องแล้วใช้ฟางรอง

6. อภิปรายผลการวิจัย

6.1 วิธีการเลี้ยงเป็ดไข่เป็นอาชีพหลัก กรณีศึกษาเกษตรกรผู้เลี้ยงเป็ดไข่ตำบลกำแพงเขา อำเภอมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช

- 1) การเตรียมโรงเรือนเป็ดไข่ อภิปรายผลได้ว่า การเตรียมโรงเรือนเป็ดไข่นั้นมีความสำคัญอย่างยิ่งเป็นจุดเริ่มต้นของความสำเร็จโดยโรงเรือนที่สร้างต้องโล่งโปร่ง อากาศถ่ายเทได้สะดวก โรงเรือนต้องมิดชิด เพื่อป้องกันสัตว์อื่นเข้ามาในโรงเรือน มีพื้นที่แยกเป็นสัดส่วน มีพื้นที่ให้เป็ดเล่นน้ำ วางไข่ มีการฆ่าเชื้อโรคเป็นประจำ มีการเตรียมอุปกรณ์สำหรับการเลี้ยง
- 2) การเตรียมพันธุ์เป็ดไข่ อภิปรายผลได้ว่า ในการเลือกเตรียมพันธุ์เป็ดไข่นั้นต้องมีการสำรวจตลาดก่อนว่าตลาดมีความต้องการไข่แบบไหน เพราะเป็ดไข่แต่ละสายพันธุ์ก็จะมีคุณลักษณะที่แตกต่างกันออกไป เน้นให้มีการไข่ 90% ขึ้นไปเพื่อลดความเสี่ยงในการขาดทุน พันธุ์เป็ดก็สามารถซื้อได้จากแหล่ง ในพื้นที่หรือนอกพื้นที่ รวมถึงบริษัทที่มีการจำหน่ายสายพันธุ์โดยตรง
- 3) การให้อาหารเป็ดไข่ อภิปรายผลได้ว่า การให้อาหารเป็ดควรมีการคำนวณปริมาณที่ให้เป็ดกินในแต่ละช่วงอายุ โดยจะมีการให้วันละ 1 ครั้งในช่วงเช้า และไม่ควรถืออาหารเหลือติดค้างในภาชนะเพื่อป้องกันการติดเชื้อ ควรมีการเสริมอาหารที่เป็นวัสดุภายในท้องถิ่น
- 4) การจัดการรังไข่เป็ด อภิปรายผลได้ว่า วิธีการจัดการรังไข่เป็ดสำหรับเป็ดระยะไข่สามารถใช้วัสดุที่หาได้ง่ายในท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ โดยส่วนใหญ่จะเป็นยางรถยนต์เก่านำมาดัดแปลงใส่ฟางแห้งหรือแกลบลงไปเพื่อสำหรับเป็นรังไข่เป็ด จะช่วยทำให้ได้ไข่เป็ดที่ไม่สกปรก และถ้าหากพบไข่เป็ด ที่อยู่นอกรังไข่เป็ด ควรทำการเก็บก่อน ไข่เป็ดไม่ควรเปียกน้ำ เพราะจะทำให้เก็บได้ไม่นานมีความเสี่ยงที่จะเน่าเสียได้สูง

6.2 ปัญหาการเลี้ยงเป็ดไข่เป็นอาชีพหลัก กรณีศึกษาเกษตรกรผู้เลี้ยงเป็ดไข่ตำบลกำแพงเขา อำเภอมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช

- 1) ปัญหาในด้านสุขภาพของเป็ด อภิปรายผลได้ว่า ปัญหาที่เกษตรกรผู้เลี้ยงเป็ดไข่ตำบลกำแพงเขาพบส่วนใหญ่ เป็นเรื่องของขี้ขาว ขี้เขียว สาเหตุหลักเกิดจากการสุขาภิบาลไม่ดีพอจึงต้องมีการฆ่าเชื้อด้วยปูนขาวสม่ำเสมอเพื่อลดการหมักหมมของเชื้อโรค และลดกลิ่นภายในโรงเรือน รวมถึงต้องมีการดูแล ความสะอาดของโรงเรือนอยู่เสมอ เมื่อเกิดโรคแล้วก็มีการให้อาหารเสริมจำพวกผัก สมุนไพรพื้นบ้าน ที่หาได้ภายในท้องถิ่น

2) ปัญหาในเรื่องเปิดไม่ไข อภิปรายผลได้ว่า ปัญหาเปิดไม่ไขนับว่าเป็นปัญหาสำคัญเนื่องจากเมื่อผลผลิตลดลงย่อมมีความเสี่ยงทำให้ขาดทุนเกษตรกรต้องมีความฉะฉานในการแก้ปัญหา หรือป้องกันแต่เริ่มต้น ตั้งแต่การคัดเลือกสายพันธุ์ที่ให้โชค มีความทนทาน รวมถึงการให้อาหาร และสุขภาพเป็นอย่างดี มีการผสมผสานการแก้ปัญหากับการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่นในฤดูร้อนก็ให้เปิดเล่นน้ำ ฤดูฝนก็ไม่ให้เปิดออกไปเล่นน้ำฝน ฤดูผลัดขนก็มีการเสริมอาหารเสริมเพื่อให้เป็นขึ้นขนเร็วขึ้น

3) ปัญหาเรื่องโรคระบาดของเปิดไข อภิปรายผลได้ว่าโรคระบาดเปิดเมื่อเกิดขึ้นแล้วจะสร้างความเสียหายให้แก่เกษตรกรอย่างมาก เกษตรกรผู้เลี้ยงเปิดตาบลก่าแพงเขายังไม่พบปัญหาของโรคระบาดเปิดไข เนื่องจากเกษตรกรมีความตระหนักถึงความรุนแรงของโรคระบาดจึงได้มีการทำวัคซีนป้องกันโรค จึงทำให้ในพื้นที่ยังไม่มีพบโรคระบาดที่สร้างความเสียหาย

4) ปัญหาเรื่องไขเปิดสกปรก อภิปรายผลได้ว่าไขเปิดสกปรกจะส่งผลให้ขายได้ในราคาถูก เก็บได้ไม่นาน และเสียหายเมื่อนำไปแปรรูป ดังนั้นเกษตรกรจึงต้องมีวิธีแนวทางในการป้องกัน และแก้ปัญหาโดยนำล้อยนต์เก่าหรือก้ออิฐเป็นห้องสี่เหลี่ยมแล้วนำฟางแห้ง หรือแกลบมาใส่รอง

6.3 แนวทางการแก้ปัญหาจากการเลี้ยงเปิดไขเป็นอาชีพหลัก กรณีศึกษาเกษตรกร ผู้เลี้ยงเปิดไขตำบล ก่าแพงเขา อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช

1) แนวทางการตรวจสอบสภาพโรงเรือน และพันธุ์เปิดอย่างมีคุณภาพ อภิปรายผลได้ว่า แนวทางการตรวจสอบสภาพโรงเรือน และพันธุ์เปิดอย่างมีคุณภาพ โรงเรือนที่สร้างต้องโล่งโปร่ง อากาศถ่ายเทได้สะดวก โรงเรือนต้องมิดชิดเพื่อป้องกันสัตว์อื่นเข้ามา ในโรงเรือน มีพื้นที่แยกเป็นสัดส่วน มีพื้นที่ให้เปิดเล่นน้ำ วางไข่ มีการฆ่าเชื้อโรคเป็นประจำ โรงเรือนต้องตั้งห่างจากชุมชน บ้านเรือนที่พักอาศัย

2) แนวทางการใช้สมุนไพรบำรุงเปิดไขตามฤดูกาล อภิปรายผลได้ว่า แนวทางการใช้สมุนไพรบำรุงเปิดไขตามฤดูกาลนับว่าเป็นการผสมผสานภูมิปัญญาชาวบ้านโดยใช้วัสดุที่มีในท้องถิ่นที่มีตามฤดูกาลเช่น หญ้า ผักตบชวา สาหร่ายหางเสือ ใบเขลียง จอก แหนบ หยวกกล้วย หรือวัตถุดิบที่มีในท้องถิ่นให้เปิดกินสัปดาห์ละ 2-3 ครั้ง เป็นการลดต้นทุนการผลิตอีกทั้งสมุนไพรบางชนิดก็มีประโยชน์ด้วย

3) แนวทางการใช้ภูมิปัญญาชาวบ้านในการฆ่าเชื้อโรคระบาด อภิปรายผลได้ว่า ปูนขาวเป็นวัสดุที่สามารถหาซื้อได้ง่าย และมีราคาถูก สามารถฆ่าเชื้อโรคและดับกลิ่นได้ดี เกษตรกรจึงนิยมใช้ปูนขาวมากกว่าวัสดุชนิดอื่น

4) แนวทางวัสดุท้องถิ่นจัดการรองรับไขเปิด อภิปรายผลได้ว่าไขเปิดสกปรกไว้จะส่งผลขายได้ในราคาถูก เก็บได้ไม่นาน และเสียหายเมื่อนำไปแปรรูป ดังนั้นเกษตรกรจึงต้องมีวิธีแนวทางในการป้องกัน และแก้ปัญหา โดยนำล้อยนต์เก่า หรือก้ออิฐเป็นห้องสี่เหลี่ยมแล้วนำฟางแห้ง หรือแกลบมาใส่รอง

7. ข้อเสนอแนะและการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

7.1 ข้อเสนอแนะต่อเกษตรกรผู้เลี้ยงเปิดไข

- 1) ควรมีการสร้างเครือข่ายกลุ่มผู้เลี้ยงเปิดเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงเปิดไขแบบวิธีใหม่
- 2) ควรมีการปรับเปลี่ยนอุปกรณ์บางชนิดให้ทันสมัยขึ้น เพื่อความสะดวกรวดเร็วต่อการเลี้ยง

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

3) ควรมีการเลือกใช้บรรจุกณ์ที่เหมาะสมกับลักษณะสินค้า และบนบรรจุกณ์ที่ควรระบุอย่างชัดเจนถึงวิธีการในการเก็บรักษาสินค้าด้วยอุณหภูมิกองศา

4) ควรมีการประชาสัมพันธ์อย่างแพร่หลายในการแสดงสินค้าในงานมหกรรมจำหน่ายสินค้าช่วงเทศกาล และงานประจำปี

5) ควรมีการขยายตลาดในการวางจำหน่ายสินค้าให้มากขึ้น

7.2 ข้อเสนอแนะต่อชุมชน

จากการศึกษาเรื่อง เป็ดไข่ : แนวทางการแก้ปัญหาจากการเลี้ยงเป็ดไข่เป็นอาชีพหลัก กรณีศึกษาเกษตรกรผู้เลี้ยงเป็ดไข่ตำบลกำแพงเขา อำเภอมือเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะต่อชุมชน ดังนี้

1) มีการส่งเสริมให้มีการถ่ายทอดองค์ความรู้ ในการเลี้ยงเป็ดไข่
2) สนับสนุนให้ตั้งเยาวชนในชุมชนที่ว่างงาน หรืออยากมีอาชีพเสริมสร้างรายได้ให้แก่ตนเองได้เข้ามาร่วมทำงาน

3) ส่งเสริมให้มีการพัฒนา และต่อยอดในการเลี้ยงเป็ดไข่ให้เป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวางและสร้างชื่อเสียงให้กับชุมชน และคนในชุมชน

7.3 ข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1) หน่วยงานของรัฐควรมีการส่งเสริมให้ความรู้วิชาการเลี้ยงแบบใหม่ ๆ เพื่อช่วยเพิ่มผลิต

2) จัดให้มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เข้ามาอบรมให้ความรู้เพิ่มเติมที่มีประโยชน์ให้แก่คนในชุมชน

3) ควรมีการพัฒนาสายพันธุ์ที่สามารถให้ผลิตที่ดีขึ้น มีความทนทานต่อโรคได้ง่ายโตไว

4) ควรมีการจัดตั้งศูนย์เพื่อส่งเสริมอาชีพให้แก่คนในชุมชน และผู้ที่ต้องการการเรียนรู้เป็นการสร้างงาน สร้างอาชีพ

7.4 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรมีการศึกษาเรื่อง แนวทางการส่งเสริมการเลี้ยงเป็ดไข่เป็นอาชีพหลัก กรณีศึกษาเกษตรกรผู้เลี้ยงเป็ดไข่บ้านกำแพงเขา อำเภอมือเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อต่อยอดจากการผลิต

2) ควรมีการศึกษาเรื่อง “พฤติกรรมในการเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ไข่เป็ด” เพื่อช่วยให้เกษตรกรได้รู้ความต้องการของตลาดไข่เป็ดเพื่อมาพัฒนาในการผลิตไข่เป็ด

8. กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาเรื่อง เป็ดไข่ : แนวทางการแก้ปัญหาจากการเลี้ยงเป็ดไข่เป็นอาชีพหลัก กรณีศึกษาเกษตรกรผู้เลี้ยงเป็ดไข่ตำบลกำแพงเขา อำเภอมือเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีด้วยความกรุณา และความอนุเคราะห์ช่วยเหลือเป็นอย่างดีจาก อาจารย์ ดร.จิตติมา คำรังวณิช อาจารย์อุดมศักดิ์ เตโชชัย และอาจารย์เดโช แซ่น้ำแก้ว อาจารย์ผู้ให้ความกรุณาเป็นที่ปรึกษา ให้คำแนะนำ ข้อคิด และให้ความช่วยเหลือด้านข้อมูล ตลอดจนแนวทางการทำวิจัยที่ถูกต้องตามระเบียบวิธี จึงทำให้งานวิจัยชิ้นนี้เสร็จสมบูรณ์ไปด้วยดี ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณนายสมภูมิ บำรัส นายสุเมธ ไชยประปักษ์ นางอุไร แสงแพรว นางเรณู ไชยประปักษ์ นายธีระ ชนะสิทธิ์ นางประไพ มณี นางวรรณนา จิตรเพ็ง น.ส.ชนิษฐา เศวตวงศ์สกุล นางแจ้ว ยอดล้ำ นางกชพร ปรีชา นางคันสนีย์ ทองเพ็ง นางสาวไพเราะ เอียดบัว ที่ได้กรุณาให้การสัมภาษณ์ และข้อเสนอแนะอื่น ๆ จนทำให้สารนิพนธ์นี้สำเร็จ

9. เอกสารอ้างอิง

- กระจำจ วิสุทธารมณ. (2549). รายงานเบื้องต้นของการศึกษาปรับปรุงปริมาณไข่กับขนาดไข่ของนกกกระทาญี่ปุ่น. ภาควิชาสัตวบาล คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- กลุ่มวิจัยและพัฒนาสัตว์ปีก กองบำรุงพันธุ์สัตว์ กรมปศุสัตว์. (ม.ป.ป.). การเลี้ยงสัตว์ปีก. สืบค้นเมื่อ 21 ธันวาคม 2561, จาก www.dld.go.th/index.php
- คุณาพล เต็มปิยะพล และคณะ. (2554). รูปแบบการเลี้ยงและการผลิตไข่ในจังหวัดสุพรรณบุรี อยุธยา และ นครปฐม. วิทยานิพนธ์หลักสูตรสัตวศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- เจน พิพัฒน์คุณากุล. (2558). เกษตรกรราชบุรีใช้ล้อยางรถยนต์เลี้ยงเป็ด ลดรายจ่ายพึงรายได้. สืบค้นเมื่อ 20 ธันวาคม 2561, จาก http://chiyoratchaburi.blogspot.com/2018/07/blog-post_41.html
- ณัฐฐาศิ นิลนรศรี. (2560). รูปแบบและกลยุทธ์การค้าเงินธุรกิจฟาร์มเลี้ยงเป็ดไข่ในเขตอำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี. หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ธำรงค์ดี พลบำรุง. (2547). “การลงทุนและผลตอบแทนในการเลี้ยงเป็ดไข่”. สัตว์เศรษฐกิจ. 22(506). 47-50.
- ไพโรจน์ ชัยสมตระกูล. (2531). การเลี้ยงเป็ดในภาคเหนือตอนบน. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ศรัณยา เพ่งผล. (2550). การใช้ใบกระถินผสมในสูตรอาหารมีอัตราการไข่ในเป็ดไข่. ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเกษตรศาสตร์ (เทคโนโลยีการผลิตพืช), มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- สมศักดิ์ เพียบพร้อม. (2531). การจัดการฟาร์มประยุกต์. ภาควิชาเศรษฐศาสตร์การเกษตรและทรัพยากร คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- โสภณ บุญล้ำ. (2556). เอกสารประกอบการสอนสัตว์ปีก. คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- โสภณ บุญล้ำ. (2557). “การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีการใช้รำข้าวสาลีในอาหารเป็ดไข่”. วารสารวิจัยเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่. 6(5). 53-62.
- องค์การบริหารส่วนตำบลกำแพงเขา. (2557). แผนการดำเนินงานองค์การบริหารส่วนตำบลกำแพงเขา ประจำปี 2557. นครศรีธรรมราช: องค์การบริหารส่วนตำบลกำแพงเขา.
- โอภาวดี เข้มทอง และบรรลุ พุฒิก. (2547). “การจัดการฟาร์ม” ใน เอกสารการสอนชุดวิชาการจัดการฟาร์ม หน่วยที่ 8, หน้า 323. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร และสหกรณ์